

Odpowiedzialność za start kariery zawodowej w sektorach w kontekście używania hejtu i mowy nienawiści. Warsztat dla dyrektorów i nauczycieli szkół podstawowych i ponadpodstawowych

Wojciech Ronatowicz, Justyna Kowal - Forum Bezpiecznego Internetu

LINKI DO PRZYGOTOWANIA ZAJĘĆ

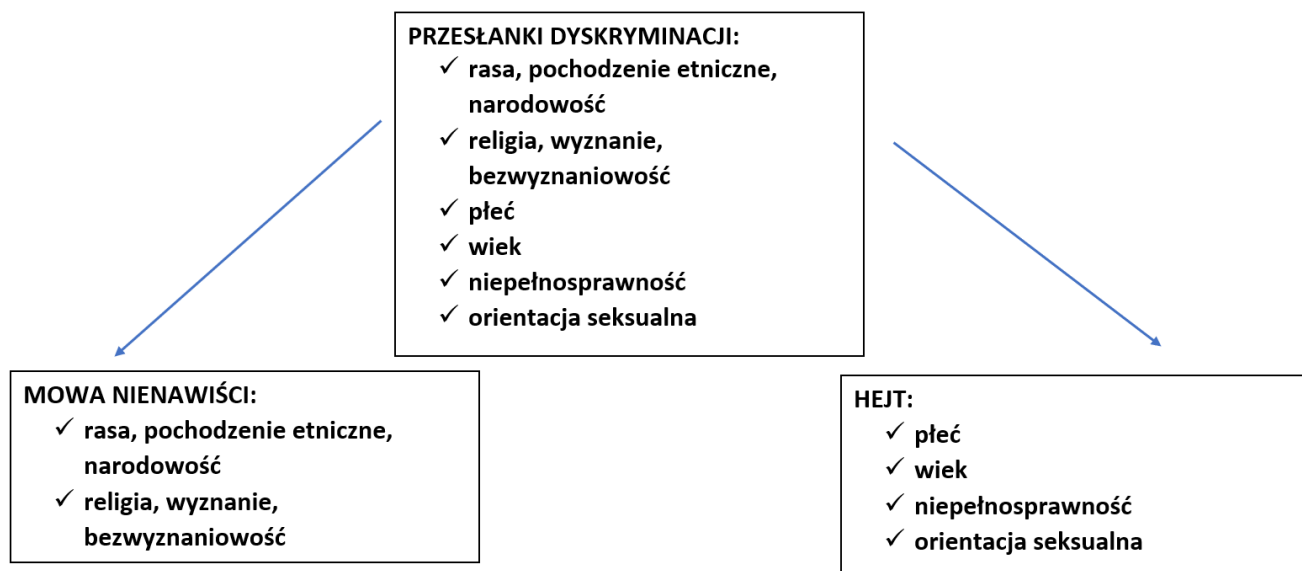
1. Raport Młode głowy. Otwarcie o zdrowiu psychicznym. Fundacja UNAWEZA
https://mlodeglowy.pl/?gclid=CjwKCAjwgsqoBhBNEiwAwe5w0_nH_MXdUJ_wl8W3J3Qtzpl62Viqr9_KukEteO3IJO54WXzhCmP51BoCiMMQAvD_BwE

2. Raport z badania przemocy werbalnej - Mowa nienawiści, mowa pogardy:
www.batory.org.pl/upload/files/pdf/MOWA_NIENAWISCI_MOWA_POGARDY_INTERNET.pdf

3. Hejt vs mowa nienawiści

Hejt - obraźliwy lub agresywny komentarz zamieszczony w Internecie (Słownik języka polskiego pod red. W. Doroszewskiego)

Mowa nienawiści - (ang. hate speech) wszelkie formy wypowiedzi, które szerzą, propagują czy usprawiedliwiają nienawiść rasową, ksenofobię, antysemityzm oraz inne formy nienawiści bazujące na nietolerancji m.in.: nietolerancję wyrażającą się w agresywnym nacjonalizmie i etnocentryzmie, dyskryminację i wrogość wobec mniejszości, imigrantów i ludzi o imigranckim pochodzeniu (wg. Rady Europy)

Przepisy prawne	MOWA NIENAWIŚCI	HEJT	Przepisy prawne
Art. 256 i 257 kodeks karny	✓ rasa, pochodzenie etniczne, narodowość	✓ płeć	art. 212 i 216 kodeks karny
	✓ religia, wyznanie, bezwyznaniowość	✓ wiek	
		✓ niepełnosprawność	art 23 i 24 kodeks cywilny
		✓ orientacja seksualna	

- **Mowa nienawiści**

- **art. 256 § 1.** Kto publicznie propaguje faszystowski lub inny totalitarny ustrój państwa lub nawołuje do nienawiści na tle różnic narodowościowych, etnicznych, rasowych, wyznaniowych albo ze względu na bezwyznaniowość, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.
- **art. 257** Kto publicznie znieważa grupę ludności albo poszczególną osobę z powodu jej przynależności narodowej, etnicznej, rasowej, wyznaniowej albo z powodu jej bezwyznaniowości lub z takich powodów narusza nietykalność cielesną innej osoby, podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.

- **Hejt**

- **art. 216 § 1.** Kto znieważa inną osobę w jej obecności albo choćby pod jej nieobecność, lecz publicznie lub w zamiarze, aby zniewaga do osoby tej dotarła, podlega grzywnie albo karze ograniczenia wolności.
 - § 2. Kto znieważa inną osobę za pomocą środków masowego komunikowania, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do roku.
 - § 3. Jeżeli zniewagę wywołało wyzywające zachowanie się pokrzywdzonego albo jeżeli pokrzywdzony odpowiedział naruszeniem nietykalności cielesnej lub zniewagą wzajemną, sąd może odstąpić od wymierzenia kary.
 - § 4. W razie skazania za przestępstwo określone w § 2 sąd może orzec nawiązkę na rzecz pokrzywdzonego, Polskiego Czerwonego Krzyża albo na inny cel społeczny wskazany przez pokrzywdzonego.
 - § 5. Ściganie odbywa się z oskarżenia prywatnego.
- **art. 212 § 1.** Kto pomawia inną osobę, grupę osób, instytucję, osobę prawną lub jednostkę organizacyjną niemającą osobowości prawnej o takie postępowanie lub właściwości, które mogą poniżyć ją w opinii publicznej lub narazić na utratę zaufania potrzebnego dla danego stanowiska, zawodu lub rodzaju działalności, podlega grzywnie albo karze ograniczenia wolności.
 - § 2. Jeżeli sprawca dopuszcza się czynu określonego w § 1 za pomocą środków masowego komunikowania, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do roku.
 - § 3. W razie skazania za przestępstwo określone w § 1 lub 2 sąd może orzec nawiązkę na rzecz pokrzywdzonego, Polskiego Czerwonego Krzyża albo na inny cel społeczny wskazany przez pokrzywdzonego.
 - § 4. Ściganie przestępstwa określonego w § 1 lub 2 odbywa się z oskarżenia prywatnego.

4. Lektura obowiązkowa:

Jak zamalowywać, jakie trzeba mieć zgody, itd.: www.docplayer.pl/6664716-Jak-zamalowywac-hejty-podrecznik.html

Infografika, która bardzo dobrze wyjaśnia kwestie mowy nienawiści i jej postrzegania – powstała w 2014 r. ale nadal jest aktualna: www.ngofund.org.pl/wp-content/uploads/2014/06/infografika_A3_na-strone-www_12.07-1.pdf

Scenariusze zajęć dotyczące mowy nienawiści rekomendowane przez Radę Europy:
www.ngofund.org.pl/wp-content/uploads/2015/04/Zakladki_podrecznik-przeciwko-mowie-nienawisci.pdf

5. Film Edukacja prawna – cyberprzemoc - <https://www.youtube.com/watch?v=d-ME7clmzlk>
6. Lektura dodatkowa:
Zbiór scenariuszy i materiałów do pracy z uczniami nt. mowy nienawiści i hejtu
www.mowanienawisci.info/sekcja/materialy-dla-edukatorow/
7. Ciekawe filmy do wykorzystania na zajęciach:
 1. DNA Journey: www.youtube.com/watch?v=tyaEQEmt5ls
 2. Eksperyment na Facebooku: www.youtube.com/watch?v=CLRBYhd7e4Q
(dotyczy udostępniania danych w sieci)
 3. Informacje, które można znaleźć w sieci: www.youtube.com/watch?v=XMcr2-Ke3I4
 4. Hejt STOP - jak reagować, zgłaszać:
 - ✓ www.youtube.com/watch?v=sJnPZlaiEA0 - facebook
 - ✓ www.youtube.com/watch?v=3JbrFcWbCRO - dyżurnet
 - ✓ www.youtube.com/watch?v=Wk7CEclsAQ – youtube
 5. Jak powstrzymać cyberprzemoc - Brooks Gibbs
<https://www.facebook.com/popularnie/videos/n%C4%99kanie/2087162451513767/>
 6. Kampania Rady Europy na Litwie: www.youtube.com/watch?v=qNX1256eVw8
 7. Filmy z projektu sieć tolerancji o grupach najbardziej narażonych na mowę nienawiści wg. Raportu Bilewicza z 2014 r.:
 - ✓ www.youtube.com/watch?v=jZtBJlpeN-U – Yulia/Ukraińcy
 - ✓ www.youtube.com/watch?v=DNdXUwighbA – Dunia/czarnoskórzy
 - ✓ www.youtube.com/watch?v=SZzC5_l9eC0 – Sonia/Romowie
 - ✓ www.youtube.com/watch?v=flsOC06xuWI – Islam/Muzułmanie
 - ✓ www.youtube.com/watch?v=kZvDp06aXMg – Matan/Żydzi
 - ✓ www.youtube.com/watch?v=jehK7xAC2jU – Hubert/Geje
 8. Zgłaszanie niebezpiecznych treści – www.dyzurnet.pl
 9. Gdzie szukać pomocy?
 - ✓ **TELEFON ZAUFANIA DLA DZIECI I MŁODZIEŻY – tel. 116 111** (skrzynka mailowa)
(czynny od poniedziałku do niedzieli przez 24h – połączenie bezpłatne)
 - ✓ **Telefon zaufania dla dzieci i młodzieży TPD – tel. 800 119 119** (14:00-22:00)
 - ✓ **DZIECIĘCY TELEFON ZAUFANIA RPD – tel. 800 12 12 12** (dodatkowo czat internetowy)
(czynny od poniedziałku do niedzieli przez 24h – połączenie bezpłatne)
 - TELEFON DLA RODZICÓW I SPECJALISTÓW - tel. 800 100 100**

Wojciech Ronatowicz
Justyna Kowal
Forum Bezpiecznego Internetu
www.forumbezpiecznegointernetu.pl